

**Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle luonnoksesta
komission asetukseksi (*vastaavuusmekanismiasetus*)**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan yhteisöjen komission Euroopan arvopaperikomitealle heinäkuussa 2007 antama luonnos komission asetukseksi yhteisön ulkopuolisesta maasta

olevien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden käyttämien yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösstandardien vastaavuuden määrittämiseksi sekä asetusluonnoksesta laadittu muistio.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2007

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

Lainsäädäntöneuvos Erkki Sarsa

LUONNOS KOMISSION ASETUKSEKSI YHTEISÖN ULKOPUOLISESTA MAASTA OLEVIENT ARVOPAPEREIDEN LIIKKEESEENLASKIJOIDEN KÄYTTÄMIEN YLEISESTI HYVÄKSYTTYJEN TILINPÄÄTÖSSTANDARDIEN VASTAAVUUDEN MÄÄRITTÄMISEKSI (VASTAAVUUSMEKANISMIASETUS)

1 Tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston 15 päivänä joulukuuta 2004 antama direktiivi 2004/109/EY säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettujen arvopapereiden liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta, jäljempänä *avoimuusdirektiivi*, täytäntöönpanolla on säädetty julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden säännöllisesti arvopapereista esittämistä tiedoista. Arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden taloudellista asemaa koskevien tietojen edellytetään perustuvan kansainvälisesti hyväksytyjen tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti laadittuihin tilinpäätöksiin. Avoimuusdirektiivin 23 artiklan nojalla komissiolla on oikeus hyväksyä täytäntöönpanotoimia sellaisen järjestelmän perustamiseksi, jolla varmistetaan yhteisön ulkopuolisen maan liikkeeseenlaskijan käyttämien tilinpäätösstandardien vastaavuus suhteessa kansainvälisesti hyväksyttyihin tilinpäätösstandardeihin.

Euroopan parlamentin ja neuvoston 4 päivänä marraskuuta 2003 antaman direktiivin 2003/71/EY arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta, *esitedirektiivi*, 7 artiklan nojalla komissiolla on oikeus hyväksyä vastaavia täytäntöönpanotoimia esitteiden osalta.

Komissio on 4 päivänä joulukuuta 2006 tehnyt päätöksen (2006/891/EY) kansainvälisesti hyväksytyjen tilinpäätösstandardien mukaisesti laadittujen tietojen käytöstä yhteisön ulkopuolisen maan liikkeeseenlaskijoiden toimesta. Komission päätöksen mukaan ennen 1 päivänä tammikuuta 2009 alkavien

tilikausien osalta säännöllisen tiedonantovelvollisuuden edellyttämä tilinpäätös tai puolivuotiskauden tilinpäätösasiakirjat voivat perustua Yhdysvaltojen, Japanin tai Kanadan kansalliseen tilinpäätösnormistoon tai sellaisen muun maan tilinpäätösnormistoon, joka on sitoutunut yhdenmukaistamaan tai lähentämään kansallisen tilinpäätösnormistonsa kansainvälisesti hyväksytyjen tilinpäätösstandardien kanssa ennen 31 päivää joulukuuta 2008.

Komissio on esittänyt Euroopan arvopaperikomitealle asetusluonnoksen uudeksi asetukseksi, jonka mukaan avoimuusdirektiivin mukaisen säännöllisen tiedonantovelvollisuuden edellyttämät tilinpäätöstiedot voisivat perustua liikkeeseenlaskijan kotivaltion olevan yhteisön ulkopuolisen valtion kansalliseen lainsäädäntöön ajanjaksona, joka jatkuisi 31 päivään joulukuuta 2011 saakka, kun komission asetusluonnoksen 4 artiklan edellytykset täyttyvät.

Asetuksella komissiolle annettaisiin oikeus arvioida yhteisön ulkopuolisesta maasta olevien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden käyttämien tilinpäätösstandardien vastaavuus IFRS-standardeihin. Asetuksella tarkennettaisiin vastaavuusmekanismin käyttöä ja vastaavuuden määritelmää.

Komission asetuksella annettaisiin kolmen vuoden jatkoaika yhteisön ulkopuolisten liikkeeseenlaskijoiden tilinpäätösten vastaavuuden luomiseksi. Taustalla on ennen kaikkea yhteistyö Yhdysvaltojen kanssa tilinpäätösten vastavuoroisuuden ja vastaavuuden saavuttamiseksi. Asetuksella kannustetaan lisäksi yhteisön ulkopuolisia valtioita soveltamaan mahdollisimman nopeasti kansainvälisesti hyväksyttyjä tilinpäätösstandardeja ja lähentämään kolmannessa valtiossa yleisesti hyväksyttyjä tilinpäätösstandardeja (GAAP-standardit) IFRS-standardeihin. Tavoitteena

on saavuttaa arvopaperimarkkinoilla mahdollisimman nopeasti yhtenäiset tilinpäätösinformaation vaatimukset.

Luonnosasiakirja on esitelty Euroopan arvopaperikomiteassa ja sitä koskeva ensimmäinen keskustelu on pidetty heinäkuussa 2007. Euroopan arvopaperikomitean on määräämistä komission asetusluonnoksesta marras-joulukuussa 2007. Asiakirjaa käsitellään samanaikaisesti myös Euroopan parlamentissa.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Asetusluonnoksen johdanto-osassa edellytetään, että komissio pyytää Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitean (CESR) kantaa tilinpäätösstandardien vastaavuutta arvioitaessa ja yhteisön ulkopuolisten valtioiden tilinpäätösnormistojen lähentämisohjelman täytäntöönpanoa tai IFRS-standardien hyväksymisen etenemistä arvioitaessa.

Asetusluonnoksen 1 artiklassa todetaan, että asetuksessa asetetaan ne edellytykset, joilla GAAP-standardit voidaan katsoa IFRS-standardeja vastaaviksi, sekä esitellään järjestelmä, jolla vastaavuus todetaan.

Asetusluonnoksen 2 artiklassa määritellään tilinpäätösstandardien vastaavuuden edellytykseksi, että yhteisön ulkopuolisen valtion GAAPin mukaisesti laaditut tilinpäätöstiedot mahdollistavat sijoittajille tietojen perusteella tehtävän varojen ja velkojen, taloudellisen aseman, voittojen ja tappioiden sekä tulevaisuutta koskevien näkymien arvioinnin suhteessa IFRS -standardeihin siten, että sijoittajat voivat päätyä kyseisen arvioinnin jälkeen todennäköisesti samoihin liikkeeseenlaskijaa koskeviin taloudellisiin ratkaisuihin.

Asetusluonnoksen 3 artiklan mukaan vastaavuutta koskeva päätös voidaan tehdä komission, jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai yhteisön ulkopuolisen valtion tilinpäätösstandardeista vastaavan viranomaisen tai markkinavalvojan aloitteesta. Komission päätökset tilinpäätösten vastaavuudesta on julkistettava.

Asetusluonnoksen 4 artikla sisältää määräaikaisen poikkeuksen GAAP-standardien hyväksymiseen. Yhteisön ulkopuolisen valtion tilinpäätösstandardien käyttö voidaan hyväksyä toistaiseksi, mikäli kyseisen valtion tilin-

päätösstandardeista vastaava viranomainen on tehnyt julkisen sitoumuksen ennen heinäkuuta 2008 sellaisen ohjelman perustamiseksi, jolla tilinpäätösstandardeja lähennetään kohti IFRS -standardeja vuoden 2011 loppuun mennessä, ohjelma voidaan päättää menestyksekkäästi määräajassa ja ohjelma pannaan täytäntöön tehokkaasti ilman viivästyksiä. Tilinpäätösstandardien käyttö voidaan hyväksyä myös, mikäli yhteisön ulkopuolisen valtion toimivaltainen viranomainen on tehnyt ennen heinäkuuta 2008 julkisen sitoumuksen IFRS -standardien käyttöön ottamisesta vuoden 2011 loppuun mennessä ja ryhtynyt tehokkaisiin toimenpiteisiin sen toteuttamiseksi määräajassa.

Asetusluonnoksen 5 artikla sisältää voimaantulosäännöksen. Asetus tulee suoraan sovellettavaksi kaikissa jäsenvaltioissa.

3 Vaikutukset Suomen lainsäädäntöön ja talouteen

Komission asetus muuttaa kansallista arvopaperimarkkinoiden sääntelyä. Arvopaperimarkkinain 2 luvun 11 §:n 3 momentin (152/2007) mukaisesti Rahoitustarkastuksen on myönnettävä liikkeeseenlaskijalle, jonka kotivaltio on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, poikkeus julkistaa osavuositarkastuksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilinpäätöstiedotteen liikkeeseenlaskijan kotivaltion sääntelyn mukaisesti, jos kotivaltion lainsäädännön vaatimukset katsotaan Suomen lainsäädäntöä vastaaviksi. Sääntelyn vastaavuuden arvioinnista on tarkemmin säädetty valtiovarainministeriön asetuksella arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta (153/2007). Komission asetus määrittelee mekanismin, jolla komissio tekee vastaavuuspäätökset, ja päätösvalta vastaavuuden tekemisestä siirtyisi asetuksen mukaisesti komissiolle. Jäsenvaltioiden ja näiden toimivaltainen viranomaisten tulee noudattaa komission tekemiä vastaavuuspäätöksiä.

Komission asetuksen vaikutukset Suomen lainsäädäntöön ovat kaiken kaikkiaan vähäisiä. Komissiolle siirtyvän päätösvalan johdosta Euroopan talousalueella tehdään yhdenmukaiset päätökset yhteisön ulkopuoli-

sesta maasta olevien arvopapereiden liikkeenlaskijoiden käyttämien tilinpäätösstandardien vastaavuudesta, mikä seikka on omiaan tehostamaan vastaavuuden luomista kolmansien maiden kanssa.

Komission asetuksen vaikutus kohdistuu enemmän koko Euroopan talousalueen kattavaan markkina-alueeseen kuin Suomeen. Asetus on omiaan edistämään yleisesti muun muassa EU:n ja Yhdysvaltojen vuoropuhelua vastavuoroisesta tunnustamisesta. Asetuksen taustalla oleva vastavuoroisuusyhteistyö on

samalla omiaan edistämään suomalaisten yritysten IFRS-tilinpäätösten hyväksymistä kolmansissa maissa ja erityisesti Yhdysvalloissa. Komission asetuksella ei olisi merkittäviä vaikutuksia muiden suomalaisten yritysten tai viranomaisten toimintaan.

4 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää asetulusonnoksen tavoitteita perusteltuina ja kannatettavina. Valtioneuvosto voi hyväksyä asetulusonnoksen.